

รายงานการประเมินคุณภาพภายในระดับหลักสูตร

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ

วิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปีการศึกษา 2560

วันอังคารที่ 18 กันยายน 2561 เวลา 08.30 – 16.30 น.

ณ ห้องประชุมวิทยาลัยสหวิทยาการ ชั้น 4

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์

คำนำ

คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในระดับหลักสูตร ได้ตรวจเยี่ยมหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ วิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2560 เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2561 อันเป็นการประเมินผลการดำเนินงานระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม 2560 - 31 กรกฎาคม 2561 ในการนี้คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในระดับหลักสูตรได้ใช้การสังเกต การตรวจเอกสาร การสัมภาษณ์ เพื่อประเมินคุณภาพตามองค์ประกอบคุณภาพทั้งหมด 6 องค์ประกอบ จำนวน 13 ตัวบ่งชี้ พร้อมทั้งได้แสดงจุดเด่น และโอกาสในการพัฒนาในแต่ละองค์ประกอบด้วย

คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในระดับหลักสูตร ขอขอบคุณคณะผู้บริหารวิทยาลัยสหวิทยาการ อาจารย์ผู้รับผิดชอบ และอาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รวมทั้งผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่านที่ให้การต้อนรับและให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งจนทำให้การประเมินคุณภาพครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่ายในการนำผลการประเมินคุณภาพไปพัฒนาการดำเนินงานของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ วิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลยิ่งขึ้นต่อไป

คณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร

18 กันยายน 2561

สารบัญ

	หน้า
1. บทสรุปผู้บริหาร	1
2. รายงานคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในระดับหลักสูตร	4
3. บทนำ	5
3.1 วัตถุประสงค์ในการประเมินคุณภาพ	5
3.2 เกณฑ์การประเมินคุณภาพ	5
3.3 ข้อมูลพื้นฐานของหลักสูตร	6
4. วิธีการประเมินคุณภาพ	9
4.1 การวางแผนและการประเมินคุณภาพ	9
4.1.1 การเตรียมการและวางแผนก่อนตรวจเยี่ยม	9
4.1.2 การดำเนินการระหว่างตรวจเยี่ยม	10
4.1.3 การดำเนินการหลังตรวจเยี่ยม	10
4.2 วิธีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล	10
5. ผลการประเมินคุณภาพตามตัวบ่งชี้	11
6. ผลการประเมินตามองค์ประกอบ	18
6.1 สรุปผลการประเมิน	18
6.2 รายงานผลการวิเคราะห์จุดเด่นและโอกาสในการพัฒนา	20
ภาคผนวก	21
กำหนดการ	22

รายงานการประเมินคุณภาพภายในระดับหลักสูตร
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ
วิทยาลัยสหวิทยาการ ปีการศึกษา 2560
วันอังคารที่ 18 กันยายน 2561 เวลา 08.30 – 16.30 น.
ณ ห้องประชุมวิทยาลัยสหวิทยาการ ชั้น 4
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์

---

1. บทสรุปผู้บริหาร

1.1 บทนำ (Organization Profile) โดยย่อ

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มุ่งสร้างองค์ความรู้ทางวิชาการระดับสูง ผลิตนักวิชาการที่มีความรู้ในศาสตร์หลายแขนง ให้เป็นผู้ที่สามารถบูรณาการองค์ความรู้ที่เป็นสหวิทยาการในการทำความเข้าใจ วิเคราะห์ วิพากษ์ปรากฏการณ์ทางสังคมได้ อีกทั้งยังมุ่งผลิตนักวิชาการที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมจริยธรรม และมีส่วนในการสร้างทางเลือกหรือหาทางออกให้แก่สังคม โดยเริ่มเปิดรับนักศึกษารุ่นแรกเข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2543 เป็นต้น โดยมีการปรับปรุงหลักสูตรครั้งที่ 1 เมื่อ พ.ศ. 2550 ครั้งที่ 2 เมื่อ พ.ศ. 2555 โดยแบ่งเป็น 2 ระบบ คือ (1) ระบบที่มีการศึกษารายวิชาและ (2) ระบบที่ไม่มีการศึกษารายวิชา (ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์) และครั้งที่ 3 พ.ศ. 2560 ซึ่งเริ่มใช้กับนักศึกษาในการศึกษา 1/2560 นี้

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ถือเป็นหลักสูตรที่มีความโดดเด่น โดยเป็นแหล่งรวมคณาจารย์ที่มีผลงานทางวิชาการเป็นที่ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยเฉพาะในด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ คณาจารย์เหล่านี้มีบทบาทสำคัญในการสอน การควบคุมวิทยานิพนธ์และกรรมการสอบต่างๆ นอกจากนี้ยังมีการเชิญผู้เชี่ยวชาญที่มีผลงานโดดเด่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนเข้าร่วมพัฒนานักศึกษาด้วย ปัจจุบันมีนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรนี้ไปแล้วทั้งสิ้น 74 คน และมีนักศึกษาคงเหลือในปัจจุบัน (สิงหาคม 2561) 29 คน

ในปีการศึกษา 2560 หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ มีผู้สมัครเข้าศึกษา จำนวน 20 คน และมีผู้ผ่านการสอบและขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา จำนวน 8 คน ส่วนในปีการศึกษา 2561 มีผู้สมัครเข้าศึกษา 16 คน และมีผู้ผ่านการสอบและขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา จำนวน 9 คน ลักษณะสำคัญประการหนึ่งของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ คือ นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นอาจารย์หรือนักวิชาการ โดยบางส่วนได้รับทุนการศึกษาจากต้นสังกัด จึงมีนักศึกษาที่มีความตั้งใจที่จะเข้ามาศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพทางวิชาการของตนเอง ดังนั้นนักศึกษาในหลักสูตรค่อนข้างมีพื้นฐานคุณภาพทางวิชาการที่ดี จะเห็นได้จากนักศึกษาของหลักสูตรฯ เป็นจำนวนไม่น้อยที่ได้รับทุนการศึกษาจากโครงการปริญญาเอก

กาญจนาภิเษก ทุนอุดหนุนการการทำวิทยานิพนธ์เพื่อนำไปสู่การตีพิมพ์เผยแพร่ รวมถึงทุนสนับสนุนการวิจัย จากกองทุนการวิจัยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

1.2 คะแนนประเมินโดยรวม

จากการตรวจประเมินจากคณะกรรมการประเมินคุณภาพหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ วิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้คะแนนเฉลี่ยทุกตัวบ่งชี้ของทุกองค์ประกอบ 3.09 ซึ่งอยู่ในระดับคุณภาพดี

1.3 คะแนนประเมินของรายองค์ประกอบ

องค์ประกอบคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน	
1. องค์ประกอบที่ 1. การกำกับมาตรฐาน	12 ตัว	ผ่าน	
องค์ประกอบคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน	คะแนน	ผลการประเมิน
2. องค์ประกอบที่ 2 บัณฑิต	2 ตัวบ่งชี้	4.24	คุณภาพดีมาก
3. องค์ประกอบที่ 3 นักศึกษา	3 ตัวบ่งชี้	2.33	คุณภาพปานกลาง
4. องค์ประกอบที่ 4 อาจารย์	3 ตัวบ่งชี้	3.25	คุณภาพดี
5. องค์ประกอบที่ 5 หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน	4 ตัวบ่งชี้	2.75	คุณภาพปานกลาง
6. องค์ประกอบที่ 6 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	1 ตัวบ่งชี้	4.00	คุณภาพดี

1.4 จุดแข็งที่สำคัญ

จุดแข็งที่สำคัญของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ คือ เป็นหลักสูตรที่ผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยและเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขต่าง ๆ ของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา จึงเป็นการประกันคุณภาพหลักสูตรในตัวเอง เช่น การกำหนดให้นักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษาได้ต้องมีผลงานตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่มี peer review เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีระบบและกลไกการพัฒนาและบริหารหลักสูตรผ่านการควบคุมของคณะกรรมการประจำโครงการฯ และยังมี การจัดโครงการพัฒนาทักษะที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัย เช่นการจัดโครงการสัมมนาวิชาการและเปิดโอกาสให้นักศึกษานำเสนอหัวข้องานวิจัยโดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ความเห็น เพื่อช่วยให้นักศึกษามีแนวทางการวิจัยที่ชัดเจนมาก

ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ในส่วนของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรแม้จะมีอายุการทำงานน้อย แต่มีผลงานวิจัยและผลงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง และมีได้รับตำแหน่งทางวิชาการเพิ่มขึ้นจากเดิมมากขึ้นด้วย

1.5 จุดที่ควรพัฒนาที่สำคัญ

แม้ว่าแผนการศึกษาในแต่ละหลักสูตรจะกำหนดระยะเวลาการศึกษาไว้ แต่ในทางปฏิบัติจริงเป็นเรื่องยากที่นักศึกษาจะสำเร็จการศึกษาตามกำหนด เนื่องจากเป็นธรรมชาติของการศึกษาระดับปริญญาเอก ที่เน้นการวิจัยเพื่อสร้างความรู้ใหม่ นอกจากนี้ด้วยลักษณะสำคัญของหลักสูตรที่เน้นความเป็นสหวิทยาการทำให้หัวข้อวิทยานิพนธ์นักศึกษามีความหลากหลายและกระจัดกระจายอีกทั้งคาบเกี่ยวกับหลายศาสตร์ ดังนั้นการหาผู้เชี่ยวชาญเพื่อควบคุมและสอบวิทยานิพนธ์จึงเป็นเรื่องยาก นอกจากนี้อาจารย์ต่างๆ ต้องให้ความสำคัญเบื้องต้นแก่นักศึกษาในขณะของตนก่อน ดังนั้น ในบางครั้งนักศึกษาหลักสูตรฯ ก็ประสบปัญหาการหาอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ไม่ได้

2. รายนามคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในระดับหลักสูตร

(รองศาสตราจารย์.ดร.ชาคริต ชุ่มวัฒนะ)

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นฤมล นิราทร)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กั้วล คัชชีมา)

กรรมการ

(นายเกษม สีดาภูด)

เลขานุการ

3 บทนำ

3.1 วัตถุประสงค์ในการประเมินคุณภาพ

1. เพื่อให้คณะได้ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ วิทยาลัยสหวิทยาการ ตามองค์ประกอบคุณภาพระดับหลักสูตร
2. เพื่อติดตามผลการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ วิทยาลัยสหวิทยาการ ตามความเห็นของคณะกรรมการการประเมินคุณภาพภายในระดับหลักสูตร ประจำปีการศึกษา 2559 (ถ้ามี)
3. เพื่อให้หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ วิทยาลัยสหวิทยาการ นำผลจากการประเมินคุณภาพไปปรับปรุงการดำเนินงานของหลักสูตรต่อไป

3.2 เกณฑ์การประเมินคุณภาพ

3.2.1 กำหนดเป็นเกณฑ์มาตรฐาน 5 คะแนน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- 1) ตัวบ่งชี้กระบวนการ จะประเมินในลักษณะของพิชญพิจารณา (peer review) และได้กำหนดแนวทางในการให้คะแนนในแต่ละระดับสำหรับผู้ประเมินได้ใช้ในการพิจารณา
- 2) ตัวบ่งชี้ผลลัพธ์ จะประเมินในลักษณะของพิชญพิจารณา (peer review) และได้กำหนดแนวทางในการให้คะแนนในแต่ละระดับสำหรับผู้ประเมินได้ใช้ในการพิจารณา
- 3) ตัวบ่งชี้เชิงปริมาณ อยู่ในรูปของร้อยละหรือค่าเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์การประเมินเป็นคะแนนระหว่าง 1 ถึง 5 โดยเป็นค่าต่อเนื่อง (มีจุดทศนิยม) สำหรับการแปลงผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ (ซึ่งอยู่ในรูปร้อยละหรือค่าเฉลี่ย) เป็นคะแนนทำโดยการเทียบบัญญัติไตรยางค์ โดยที่แต่ละตัวบ่งชี้จะกำหนดค่าร้อยละหรือค่าเฉลี่ยที่คิดเป็นคะแนน 5 ไว้

3.2.2 กำหนดเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้เป็น 5 ระดับ มีคะแนนตั้งแต่ 1 ถึง 5 กรณีที่ไม่ดำเนินการใด ๆ หรือดำเนินการไม่ครบที่จะได้ 1 คะแนนให้ได้ 0 คะแนน โดยมีความหมายของคะแนน ดังนี้

0.01 – 2.00 หมายถึง การดำเนินงานมีคุณภาพน้อย

2.01 – 3.00 หมายถึง การดำเนินงานมีคุณภาพปานกลาง

3.01 – 4.00 หมายถึง การดำเนินงานมีคุณภาพดี

4.01 – 5.00 หมายถึง การดำเนินงานมีคุณภาพดีมาก

ผลการประเมินจะเป็นผลคะแนนขององค์ประกอบที่ 2 – องค์ประกอบที่ 6

หมายเหตุ : หากผลการประเมินองค์ประกอบที่ 1 การกำกับมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 ไม่ผ่าน ถือว่าหลักสูตรไม่ได้มาตรฐาน และคะแนนของหลักสูตรนั้นเป็นศูนย์

3.3 ข้อมูลพื้นฐานของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ วิทยาลัยสหวิทยาการ

3.3.1 ประวัติความเป็นมาของหลักสูตร

1) โครงการปริญญาเอกสหวิทยาการถือกำเนิดจากแนวคิดส่งเสริมการผลิตปริญญาเอกในประเทศไทยภายใต้โครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษกของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย โดยความร่วมมือจากทบวงมหาวิทยาลัย โครงการดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ในขณะนั้นคือ รองศาสตราจารย์ ดร. เอนก เหล่าธรรมทัศน์ และอดีตคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย คือ รองศาสตราจารย์ ดร. มนูญ พาหิระ ด้วยเจตนารมณ์ที่จะทำให้การผลิตดุษฎีบัณฑิตสหวิทยาการมีส่วนร่วมพัฒนา และแก้ไขปัญหาในระดับชาติ และด้านการยกระดับการผลิตบัณฑิตของประเทศให้สู่มาตรฐานสากล ด้วยระบบการเรียนการสอนที่มีมาตรฐานวิชาการในระดับสูง ด้วยรูปแบบการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นความสนใจ เฉพาะตัวของนักศึกษา (tailor-made) และเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานของอาจารย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยเน้นการเชิญอาจารย์ภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงในระดับนานาชาติมาเป็นที่ปรึกษาให้นักศึกษาภายใต้กรอบแนวคิดสหวิทยาการ เพื่อให้นักศึกษาสามารถพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ที่มีลักษณะเป็นองค์รวม หลังจากสภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติในการจัดการหลักสูตรดังกล่าวในปี พ.ศ. 2542 แล้ว โครงการปริญญาเอกสหวิทยาการสังกัดอยู่ภายใต้บัณฑิตวิทยาลัย โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.อภิชัย พันธเสน เป็นผู้อำนวยการโครงการ

2) สภามหาวิทยาลัยอนุมัติหลักการของหลักสูตรเมื่อวันที่ 21 มกราคม 2542

3) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ส่งโครงการนี้ขอรับการสนับสนุนจากทบวงมหาวิทยาลัยเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2543

4) เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2543 สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติให้ดำเนินการพร้อมเงินสนับสนุนจำนวน 305,000 บาท และขอให้เปลี่ยนแปลงหลักการดำเนินงานของโครงการจากโครงการปกติเป็นโครงการบริการสังคมหรือที่รู้จักในอีกชื่อหนึ่งว่า “โครงการเลี้ยงตัวเอง”

5) สภามหาวิทยาลัยได้แนะนำให้เปลี่ยนชื่อโครงการจากโครงการปริญญาเอกสาขาสหปรัชญาเป็น “โครงการปริญญาเอกสหวิทยาการ”

6) เริ่มเปิดรับนักศึกษารุ่นแรกเข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2543 เป็นต้นมา

7) เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2545 อธิการบดีได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการโครงการปริญญาเอกสหวิทยาการ เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลผลการดำเนินงานของโครงการแทนบัณฑิตวิทยาลัย

8) สภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ 6/2547 วันที่ 21 มิถุนายน 2547 มีมติให้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารจากโครงการเลี้ยงตัวเองเป็นโครงการปกติตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2547 เป็นต้นไป

9) มีการปรับปรุงหลักสูตรครั้งที่ 1 เมื่อ พ.ศ. 2550

10) มีการปรับปรุงหลักสูตรครั้งที่ 2 เมื่อ พ.ศ.2555 โดยแบ่งเป็น 2 ระบบ คือ (1) ระบบที่มีการศึกษารายวิชาและ (2) ระบบที่ไม่มีการศึกษารายวิชา (ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์)

11) มีการปรับปรุงหลักสูตรครั้งที่ 3 เมื่อ พ.ศ.2560 โดยแบ่งเป็น 2 ระบบ คือ (1) ระบบที่มีการศึกษารายวิชาและ (2) ระบบที่ไม่มีการศึกษารายวิชา (ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์) แต่ลดจำนวนรายวิชาบังคับให้มีจำนวนน้อยลง และเพิ่มวิชาเลือกให้นักศึกษาได้มีโอกาสเลือกรายวิชาตามความสนใจได้มากขึ้นเพื่อให้หลักสูตรมีความกระชับ และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันมากขึ้น

ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ปรัชญา

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการมุ่งสร้างองค์ความรู้ทางวิชาการระดับสูง ผลิตนักวิชาการที่มีความรู้ในศาสตร์หลายแขนง ให้เป็นผู้ที่สามารถบูรณาการองค์ความรู้ที่เป็นสหวิทยาการในการทำความเข้าใจ วิเคราะห์ วิพากษ์ปรากฏการณ์ทางสังคมได้ อีกทั้งยังมุ่งผลิตนักวิชาการที่มีความรับผิดชอบ ต่อสังคม มีคุณธรรมจริยธรรม และมีส่วนในการสร้างทางเลือกหรือหาทางออกให้แก่สังคม

ความสำคัญของหลักสูตร

สภาพการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของประเทศไทยและโลกในยุคปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ยากที่จะทำความเข้าใจให้ถ่องแท้ได้ด้วยศาสตร์แขนงใดแขนงหนึ่ง ด้วยเหตุนี้ การจัดการศึกษาที่เป็นสหวิทยาการ โดยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการประยุกต์ใช้องค์ความรู้จากศาสตร์หลายแขนงทำความเข้าใจปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจึงมีความจำเป็น เพื่อนำไปสู่การพัฒนาองค์ความรู้ในเชิงวิชาการ และในเชิงนโยบายที่สามารถแก้ปัญหาและออกแบบแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันได้

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อให้คณาจารย์บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรมีลักษณะดังนี้

1. เป็นนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญระดับสูง มีศักยภาพในการบูรณาการความรู้จากหลากหลายสาขาวิชา มีความสามารถในการทำความเข้าใจและจัดการกับปัญหาหรือปรากฏการณ์ทางสังคมได้ และมีความสามารถในการค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ทางวิชาการ
2. เป็นผู้ที่สามารถวิเคราะห์/วิพากษ์ปรากฏการณ์ทางสังคมได้อย่างลึกซึ้ง
3. เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม รับผิดชอบต่อสังคม และเป็นผู้ที่มีส่วนในการสร้างทางเลือกหรือหาทางออกให้กับสังคม

โครงสร้างองค์กร และโครงสร้างการบริหาร

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ อยู่ภายใต้การบริหารงานของวิทยาลัยสหวิทยาการ ซึ่งมีฐานะเป็นหน่วยงานเทียบเท่าคณะและเป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของสำนักงานอธิการบดีและสภามหาวิทยาลัย การบริหารงานของวิทยาลัยสหวิทยาการในปีการศึกษา 2560 ประกอบด้วย 5 หลักสูตร คือ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสตรี เพศสถานะ และเพศวิถีศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเอเชียแปซิฟิกศึกษา (ศูนย์รังสิต) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสหวิทยาการสังคมศาสตร์ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา การเมือง และเศรษฐศาสตร์ (ท่าพระจันทร์) และหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา การเมือง และเศรษฐศาสตร์ (ศูนย์ลำปาง)

วิทยาลัยสหวิทยาการ มีการบริหารงานโดยมีคณบดีเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารงานของวิทยาลัยฯ ตามแนวทางและนโยบายที่คณะกรรมการประจำวิทยาลัยฯ กำหนด โดยมีรองคณบดีฝ่ายบริหาร รองคณบดีฝ่ายวิชาการและประกันคุณภาพการศึกษา ควบคุมดูแลในด้านต่าง ๆ โดยในส่วนของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ มีผู้อำนวยการหลักสูตรฯ เป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการภายในหลักสูตรฯ นอกจากนี้ยังมีคณะกรรมการประจำหลักสูตรฯ ร่วมเป็นผู้กำหนดนโยบายและแนวทางการบริหารภายในเป็นไปตามแนวทางหลักของวิทยาลัยสหวิทยาการด้วย

รายชื่อผู้บริหารของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ

ผู้อำนวยการหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาควงศ์ ธิพคุณ

คณะกรรมการหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ

1. ผู้อำนวยการหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ	ประธานกรรมการ
2. รองคณบดีฝ่ายวิชาการ และพัฒนาคุณภาพการศึกษา	กรรมการ
3. ศาสตราจารย์ ดร.เสมอชัย พูลสุวรรณ	กรรมการ
4. ศาสตราจารย์ ดร.ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร	กรรมการ
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยธรรมย์ ธรรมบุษดี	กรรมการ
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฬณี ตันติกุลานันท์	กรรมการ
7. อาจารย์ ดร.ณัฐพล แสงอรุณ	กรรมการ
8. นายเกษม สีตากูด	เลขานุการ
9. นางสุนทรี ศรีศิริกุล	ผู้ช่วยเลขานุการ

4. วิธีการประเมินคุณภาพ

4.1 การวางแผนและการประเมินคุณภาพ

4.1.1 การเตรียมการและวางแผนก่อนการตรวจเยี่ยม

1) คณะกรรมการประเมินคุณภาพประสานงานกับฝ่ายเลขานุการ จัดทำตารางตรวจเยี่ยมเป็นลายลักษณ์อักษรแจ้งให้หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ วิทยาลัยสหวิทยาการ ทราบล่วงหน้า เพื่อให้หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ วิทยาลัยสหวิทยาการ นัดหมายบุคคลที่คณะกรรมการประเมินคุณภาพต้องการสัมภาษณ์หรือจัดเตรียมเอกสารหลักฐานอ้างอิงผลการดำเนินงาน ตลอดจนสามารถเตรียมการอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) คณะกรรมการประเมินคุณภาพศึกษาเอกสารในเบื้องต้น ได้แก่ รายงานการประเมินตนเอง หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ วิทยาลัยสหวิทยาการ ปีการศึกษา 2560

3) ประธานคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ ขอบเขต วิธีการในการประเมินคุณภาพภายในให้คณะกรรมการประเมินคุณภาพทราบ พร้อมทั้งร่วมกันวิเคราะห์รายงานการประเมินตนเองของหลักสูตร เพื่อสรุปประเด็น ข้อสงสัย และหาข้อมูลเพิ่มเติมในเบื้องต้น

4) แบ่งหน้าที่ให้คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในแต่ละคนได้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลในรายละเอียด

5) วางแผนตรวจเยี่ยมร่วมกัน ตลอดจนปรึกษาหารือ อภิปราย แสดงความคิดเห็นเพื่อให้เข้าใจถึงวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลักฐาน และกำหนดเกณฑ์การประเมินไปในทิศทางเดียวกัน

4.1.2 การดำเนินการระหว่างตรวจเยี่ยม

คณะกรรมการประเมินคุณภาพ ตรวจเยี่ยมและประเมินคุณภาพตามกำหนดการ สรุปได้ดังนี้

- 1) การตรวจสอบเอกสารอ้างอิงผลการดำเนินงาน
- 2) การประชุมร่วมกับอาจารย์ประจำหลักสูตร เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการประเมินและรับฟังผลการดำเนินงานที่สำคัญ
- 3) การสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน, อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นักศึกษา
- 4) ประชุมคณะกรรมการประเมินคุณภาพเพื่อสรุปผลการประเมิน และวิเคราะห์จุดเด่น และโอกาสในการพัฒนาในแต่ละองค์ประกอบ

รายละเอียดปรากฏตามกำหนดการประเมินคุณภาพ ภาคผนวก ก

4.1.3 การดำเนินการหลังตรวจเยี่ยม

- 1) สรุปผลการประเมินและนำเสนอด้วยวาจาต่ออาจารย์ประจำหลักสูตร และบุคลากรของหลักสูตร ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ วิทยาลัยสหวิทยาการ เพื่อรับทราบและร่วมอภิปรายรายงานผลการประเมิน
- 2) ฝ่ายเลขานุการจัดทำร่างรายงานผลการประเมินคุณภาพ ส่งให้คณะกรรมการประเมินคุณภาพ พิจารณา
- 3) คณะกรรมการประเมินคุณภาพจัดทำรายงานผลการประเมินคุณภาพส่งให้ฝ่ายวิชาการ

4.2 วิธีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล

- 1) ตรวจสอบความสอดคล้องและความถูกต้องจากรายงานการประเมินตนเอง ประจำปีการศึกษา 2560 กับเอกสารหลักฐานที่หน่วยงาน อ้างอิงไว้

โดยมีประเด็นพิจารณา ดังนี้

- ข้อมูลครบถ้วนตรงตามนิยามของตัวบ่งชี้
- ข้อมูลตรงกับช่วงเวลาที่ประเมิน (1 สิงหาคม 2560 - 31 กรกฎาคม 2561)
- ข้อมูลครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในรายงานการประเมินตนเอง

- 2) ตรวจเยี่ยมสภาพจริง และสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร, อาจารย์ผู้สอน, อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์, นักศึกษา เป็นต้น เพื่อสอบถามการดำเนินการจริงและพิจารณาความสอดคล้องของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และรายงานการประเมินตนเอง

5. ผลการประเมินคุณภาพรายตัวบ่งชี้

คณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ขอเสนอรายงานผลการประเมิน
รายองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตาราง ป.1 ผลการประเมินรายตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบคุณภาพระดับหลักสูตร ปีการศึกษา 2560

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ วิทยาลัยสหวิทยาการ

ลำดับที่	องค์ประกอบ คุณภาพ	หน่วยวัด	คะแนน เต็ม 5	เกณฑ์การประเมิน	ผลการดำเนินงาน 2560		คะแนน ประเมิน	ระบุเหตุผลหาก ไม่ผ่านเกณฑ์
					ตัวตั้ง	ผลลัพธ์		
					ตัวหาร			
องค์ประกอบที่ 1 การกำกับมาตรฐาน						ผ่าน		
ตัวบ่งชี้ที่ 1.1	การบริหารจัดการหลักสูตร ตาม เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่ กำหนดโดย สกอ.			1.จำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตร		ผ่าน		
				2.คุณสมบัติอาจารย์ประจำหลักสูตร		ผ่าน		
				3.คุณสมบัติอาจารย์ผู้รับผิดชอบ หลักสูตร		ผ่าน		
				4.คุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน		ผ่าน		
				5.คุณสมบัติอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ		ผ่าน		
				6.คุณสมบัติอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี)		ผ่าน		
				7.คุณสมบัติอาจารย์ผู้สอบ วิทยานิพนธ์		ผ่าน		

ลำดับที่	องค์ประกอบ คุณภาพ	หน่วยวัด	คะแนน เต็ม 5	เกณฑ์การประเมิน	ผลการดำเนินงาน 2560	คะแนน ประเมิน	ระบุเหตุผลหาก ไม่ผ่านเกณฑ์
				8.การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานของ ผู้สำเร็จการศึกษา	ผ่าน		
				9.ภาระงานอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระใน ระดับบัณฑิตศึกษา	ผ่าน		
				10.อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระในระดับ บัณฑิตศึกษามีผลงานวิจัยอย่าง ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	ผ่าน		
				11.การปรับปรุงหลักสูตรตามรอบ ระยะเวลาที่กำหนด	ผ่าน		
				12.การดำเนินงานให้เป็นไปตามตัว บ่งชี้ผลการดำเนินงานเพื่อการ ประกันคุณภาพหลักสูตรและการ เรียนการสอนตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	ผ่าน		
ผลการประเมินองค์ประกอบที่ 1						ผ่าน	

ลำดับที่	องค์ประกอบ คุณภาพ	หน่วยวัด	คะแนน เต็ม 5	เกณฑ์การประเมิน	ผลการดำเนินงาน 2560		คะแนน ประเมิน	ระบุเหตุผลหาก ไม่ผ่านเกณฑ์
องค์ประกอบที่ 4 อาจารย์								
ตัวบ่งชี้ที่ 4.1	การบริหารและพัฒนาอาจารย์	ระดับ	5				3.00	
ตัวบ่งชี้ที่ 4.2	คุณภาพอาจารย์	ค่าเฉลี่ย	5				3.75	
ตัวบ่งชี้ที่ 4.2.1	ร้อยละอาจารย์ที่มีคุณวุฒิ ปริญญาเอก	ร้อยละ	100		3	100.00	5.00	
					3			
ตัวบ่งชี้ที่ 4.2.2	ร้อยละอาจารย์ที่มีตำแหน่งทาง วิชาการ	ร้อยละ	100		3	100.00	5.00	
					3			
ตัวบ่งชี้ที่ 4.2.3	ผลงานทางวิชาการของอาจารย์	ร้อยละ	60		2.4	80.00	5.00	
					3			
ตัวบ่งชี้ที่ 4.2.4	จำนวนบทความของอาจารย์ ประจำหลักสูตรปริญญาเอกที่ได้รับ การอ้างอิงในฐานข้อมูลTCI และ Scopus ต่อจำนวนอาจารย์ประจำ หลักสูตร	สัดส่วน	2.5		0	0.00	0.00	
					3			
ตัวบ่งชี้ที่ 4.3	ผลที่เกิดกับอาจารย์	ข้อ	5				3.00	

ลำดับที่	องค์ประกอบ คุณภาพ	หน่วยวัด	คะแนน เต็ม 5	เกณฑ์การประเมิน	ผลการดำเนินงาน 2560		คะแนน ประเมิน	ระบุเหตุผลหาก ไม่ผ่านเกณฑ์
องค์ประกอบที่ 6 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้								
ตัวบ่งชี้ที่ 6.1	สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้						4	
เฉลี่ยคะแนนองค์ประกอบที่ 6							4.00	
	รวมคะแนน						4.00	
	จำนวนตัวบ่งชี้						1.00	
คะแนนองค์ 1							ผ่าน	
คะแนนองค์ 2							4.24	
คะแนนองค์ 3							2.33	
คะแนนองค์ 4							3.25	
คะแนนองค์ 5							2.75	
คะแนนองค์ 6							4.00	
รวมคะแนน (องค์ 2 - องค์ 6)							40.22	
จำนวนตัวบ่งชี้ (องค์ 2 - องค์ 6)							13.00	
<u>เฉลี่ยคะแนนรวมทุกตัวบ่งชี้ของ ทุกองค์ประกอบ</u>							3.09	-

6. ผลการประเมินตามองค์ประกอบคุณภาพ

6.1 สรุปผลการประเมิน

จากการประเมินคุณภาพภายในหลักสูตร ทั้งหมด 6 องค์ประกอบ จำนวน 13 ตัวบ่งชี้ พบว่า หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ วิทยาลัยสหวิทยาการ มีผลการประเมินระดับ 3.09 คะแนน โดยมีผลการประเมินตามองค์ประกอบคุณภาพ

อธิบายสรุปผลประเมินโดยนำเสนอผลการประเมินในภาพรวม และรายองค์ประกอบ

รายละเอียดตามในตารางที่ ป.2 ผลการประเมินตามองค์ประกอบคุณภาพ

ตาราง ป 2. ผลการประเมินตามองค์ประกอบคุณภาพ
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ วิทยาลัยสหวิทยาการ

องค์ประกอบ	คะแนนการประเมินตัวบ่งชี้ทั้งหมด (คะแนนเต็ม 5 คะแนน)					ผลการประเมิน
	จำนวนตัวบ่งชี้	ปัจจัยนำเข้า	กระบวนการ	ผลผลิต	รวม	
1. การกำกับมาตรฐาน						ผ่าน
2. บัณฑิต	2			4.24	4.24	คุณภาพดีมาก
3. นักศึกษา	3		2.00	3.00	2.33	คุณภาพปานกลาง
4. อาจารย์	3	3.75	3.00	3.00	3.25	คุณภาพดี
5. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน	4		2.00	5.00	2.75	คุณภาพปานกลาง
6. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	1		4.00		4.00	คุณภาพดี
เฉลี่ยรวมทุกตัวบ่งชี้ของทุกองค์ประกอบ	13	3.75	2.43	3.89	3.09	
ผลการประเมินอยู่ในระดับ		คุณภาพดี	คุณภาพปานกลาง	คุณภาพดี	คุณภาพดี	

6.2 รายงานผลการวิเคราะห์จุดเด่นและโอกาสในการพัฒนา

องค์ประกอบที่ 1 การกำกับมาตรฐาน

ข้อเสนอแนะ

- ให้หลักสูตรติดตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 อย่างครบถ้วน

องค์ประกอบที่ 2 บัณฑิต

จุดที่ควรพัฒนา

- ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษามีประสบการณ์นำเสนอผลงานวิชาการในงานวิชาการระดับชาติและนานาชาติ

องค์ประกอบที่ 3 นักศึกษา

จุดเด่น

- มีความสามารถในการหาแหล่งทุนในการสนับสนุนการศึกษาและพัฒนานักศึกษา

องค์ประกอบที่ 4 อาจารย์

ข้อเสนอแนะ

- ควรหาวิธีเพิ่มจำนวนการอ้างอิงผลงานทางวิชาการของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

องค์ประกอบที่ 5 หลักสูตร การเรียนการสอน ประเมินผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

- ควรรายงานผลการดำเนินงานให้สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมิน

องค์ประกอบที่ 6 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

จุดเด่น

- มีอาคารสถานที่ ๆ ช่วยอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะในภาพรวมจากการตรวจประเมิน

- การเขียนรายงานการประเมินตนเองควรชี้ให้เห็นภาพการประเมินระบบกลไก/การนำไปพัฒนา และระบุหลักฐานประกอบตัวบ่งชี้อย่างชัดเจน

ภาคผนวก

กำหนดการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร
 หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสตรี เพศสถานะ และเพศวิถีศึกษา
 และ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ
 วิทยาลัยสหวิทยาการ ท่าพระจันทร์ ปีการศึกษา 2560
 วันอังคารที่ 18 กันยายน 2561 เวลา 08.30 – 16.30 น.
 ณ ห้องประชุมวิทยาลัยสหวิทยาการ ชั้น 4
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์

- 08.30 – 09.30 น. คณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรประชุมเพื่อทำความเข้าใจในวิธีการประเมิน และการแบ่งหน้าที่ รวมทั้งการวิเคราะห์ SAR เพื่อสรุปประเด็นข้อสงสัย กำหนดคำถามเบื้องต้น
- 09.30 – 10.30 น. คณะกรรมการประเมินฯ ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน
- 10.30 – 11.00 น. คณะกรรมการประเมินฯ พบอาจารย์ประจำหลักสูตร วิทยาลัยสหวิทยาการ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสตรี เพศสถานะ และเพศวิถีศึกษา และ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ
- ประธานคณะกรรมการประเมินฯ แนะนำคณะกรรมการฯ และชี้แจงวัตถุประสงค์ หลักการ แนวทาง และวิธีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร
  - อาจารย์ประจำหลักสูตรสรุปผลการดำเนินงาน ปีการศึกษา 2560 (ภาพรวม จุดเด่น วัตถุประสงค์ที่ดี จุดที่ควรพัฒนา แผนและเป้าหมายการพัฒนาในปีต่อไป)
- 11.00 – 12.00 น. สัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
- 12.00 – 13.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00 – 14.00 น. สัมภาษณ์นักศึกษา
- 14.00 – 14.30 น. เยี่ยมชมหน่วยงานสถานที่/ห้องเรียน
- 14.30 – 15.30 น. คณะกรรมการประเมินฯ ประชุมพิจารณาผลการประเมิน
- ป 1 – ป 2
  - จุดเด่น โอกาสในการพัฒนา
- 15.30 – 16.00 น. คณะกรรมการประเมินฯ รายงานผลการประเมินขั้นต้นด้วยวาจา

หมายเหตุ: พักรับประทานอาหารว่าง ภาคเช้า เวลา 09.15 น. และภาคบ่าย เวลา 15.00 น.